

**Institucijski projekti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2015.-2020.**

Naziv projekta
CRKVA I KULTURA: SVEĆENICI, REDOVNICI I BISKUPI S PROSTORA RIJEČKE METROPOLIJE U VJERSKOM I DRUŠTVENOM ŽIVOTU
Strateško područje; naslov teme¹
Strateško područje: 7. Crkva i teologija kroz povijest
Voditelj projekta
Izv. prof. dr. sc. Marko Medved
Suradnici
Izv. prof. dr. sc. Franjo Velčić Doc. dr. sc. Mirjana Pinezić Doc. dr. sc. Darko Tepert
Trajanje projekta
2015.-2020.
Ukupan iznos troškova projekta Izvor financiranja
Ukupan iznos troškova projekta: 180.000 kn Izvori financiranja: Sveučilište u Zagrebu – financiranje za umjetničko i znanstveno istraživanje (ak. god. 2016.; 2017. i 2019.); Ministarstvo kulture, Riječka nadbiskupija, Državni arhiv u Pazinu, Kršćanska sadašnjost, Krčka biskupija, Hrvatska kapucinska provincija Sv. Leopolda Bogdana Mandića, Grad Rijeka.
Sažetak (metodologija istraživanja; ciljevi; očekivani rezultati)

¹ Vidi *Strateški program znanstvenih istraživanja 2015. – 2020.*, 5. poglavlje, str. 23-37.

Temeljni cilj istraživanja je ukazati na doprinos svećenika, redovnika i biskupa Katoličke Crkve kulturi na prostoru koji danas obuhvaća Riječku metropoliju, od srednjeg vijeka do suvremenog razdoblja.

Istraživanje je u prvoj fazi obuhvatilo više biskupa i redovničkih zajednica na prostoru biskupija zapadne Hrvatske. Predmet istraživanja bili su pojedinci (svećenici i biskupi) i redovničke zajednice čiju prošlost historiografija do sada nije obradila, bez obzira na njihov vrijedan doprinos kulturi. Metodologija istraživanja se je temeljila na skupljanju, obradi i analizi arhivskog gradiva vezanog za biskupe Rijeke i Krka (Josip Srebrnić, Celso Costantini, Isidoro Sain, Antonio Santin), istaknute svećenike (Anton Benveniste i Adam Muchtin), kao i redovničke zajednice (augustinke pustinjake, kapucine, isusovce). Riječ je o crkvenim i državnim arhivima u Hrvatskoj (Rijeka, Krk i Zagreb) i inozemstvu (Rim, Vatikan, Budimpešta, Beč, München, Ljubljana). Istraživanje je zahtijevalo obradu vrela na latinskom, talijanskom, njemačkom i hrvatskom jeziku.

Od redovničkih zajednica istraženi su augustinke pustinjaci i kapucini, o čemu se priprema objava dviju publikacija – znanstvene monografije i zbornika radova. Vrednovano je i djelovanje Družbe Isusove s kolegijem, gimnazijom, sjemeništem i crkvom sv. Vida u Rijeci, što označava početke gimnazijskog i visokoškolskog obrazovanja na širem području Rijeke, Kvarnera, Istre, Hrvatskog primorja, o čemu su pribavljena arhivska vrela i održan znanstveni skup. Istražen je doprinos kulturi, vjerskom i društvenom životu svećenika Adama Muchtina (održan skup) i mons. dr. Antona Benveniste (održan skup i objavljeni radovi).

U tijeku je izdavanja monografije o povijesti augustinskog samostana u Rijeci *Filius conventus Fluminensis. Povijest augustinaca riječkog sv. Jeronima*.

U tijeku je priprava za izdavanje Zbornika radova *Četiri stotina godina kapucina u Rijeci i Hrvatskoj (1610.-2010.)*, Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Rijeci 14. i 15. listopada 2010.

Doc. dr. sc. Mirjana Pinezić priprema u ožujku 2020. znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem "Vjera u službi humanizacije kulture" na Teologiji u Rijeci – KBF Zagreb.

Očekuje se objava rada doc. dr. sc. Mirjana Pinezić: "Ljudski i moralni profil mons. dr. Adama Muchtina".

Doc. dr. sc. Darko Tepert će objaviti rad „Hebrejsko-aramejski fragmenti Knjige Izlaska (FgCap VlaTep) novootkriveni u riječkoj kapucinskoj knjižnici“ u Zborniku radova *400 godina kapucina u Rijeci*.

Marko Medved uređuje *400 godina kapucina u Rijeci i Hrvatskoj (1610.-2010.)*, Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Rijeci 14. i 15. listopada 2010.

Očekuje se objava rada Franje Velčića „La commenda ed i commendatari dell'abbazia di San Pietro d'Ossero secondo alcune fonti d'archivio u izdanju École française iz Rima“.

Očekuje se objava radova M. Medveda: „Nepoznati hospital sv. Andrije riječkog augustinskog samostana“ u časopisu *Acta medico-historica Adriatica*; „Incuria et vandalismus' – sudbina arhiva augustinskog samostana sv. Jeronima u Rijeci“ u časopisu *Arhivski vjesnik*; „Datacija izgradnje augustinskog samostana i crkve sv. Jeronima u Rijeci,“ u časopisu *Croatia Christiana periodica*.

Ključne riječi

Ostvareni rezultati

Izdane su autorske monografije:

Franjo VELČIĆ (prir.), *Botterinijeva kronika Veloga Lošinja iz 1791. godine/La Cronaca di Lussingrande del Botterini dell'anno 1791*, Krk – Lošinj, 2018.

Marko MEDVED, *Riječka Crkva u razdoblju fašizma. Nastanak biskupije i prvi talijanski upravitelji*, Kršćanska sadašnjost – Riječka nadbiskupija – Državni arhiv u Pazinu, Zagreb, 2015.

Franjo Velčić (prir.), *Župa svetog Antuna opata u Belom. Tisuću godina prvog spomena župe 1018.-2018.*, Pazin, lipanj 2018.

Izdan je zbornik radova:

Marko Medved – Franjo Velčić (uredili), *Krčki biskup mons. dr. Josip Srebrnić (1876.-1966.)*, Zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem povodom 50. obljetnice smrti, Teologija u Rijeci – Krčka biskupija – Kršćanska sadašnjost, Rijeka – Krk – Zagreb, 2017., str. 626.

Održani su znanstveni skupovi:

- 1) *Kršćanstvo u kulturi – međusobni utjecaji. Znanstveni skup povodom 70. obljetnice otvaranja Sjemeništa i Visoke bogoslovne škole u Rijeci (1947.-2017.)*, 13. listopada 2017. u organizaciji Teologije u Rijeci (KBF Zagreb).
- 2) *Msgr. Adam Muchtin 1908.-1994. (svećenik, umjetnik, graditelj)*, 2. listopada 2015. u organizaciji Teologije u Rijeci (KBF Zagreb) i Riječke nadbiskupije.
- 3) *Krčki biskup mons. dr. Josip Srebrnić (1876.-1966.)*, Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem povodom 50. obljetnice smrti, u organizaciji Teologije u Rijeci (KBF Zagreb) i Krčke biskupije 4. ožujka 2016.

M. Medved – A. Šuljić, Anton Benvin (Valun, September 14, 1935 – Rome, September 18, 1996), u: *Riječki teološki časopis*, 24 (2017.) 1, str. 147-228.

Franjo Velčić na znanstvenom skupu: Osor – 1. lipnja 2018. 7èmes JOURNÉES D'ÉTUDES MONASTIQUES, Sveti Petar u Osoru (otok Cres) i benediktinsko redovništvo na jadranskom prostoru održao predavanje *La commenda del Monastero di San Pietro d'Ossero secondo alcuni fonti d'archivio*.

Franjo Velčić na znanstvenom skupu u Glavotoku 31. srpnja – 1. kolovoza 2018. o Samostanu sv. Marije franjevac trećoredaca glagoljaša u Glavotoku na otoku Krku: „Mostir svete Marije na Glavi Otoka“ – Pet i pol stoljeća duhovnosti, povijesti, kulture i umjetnosti sudjelovao s predavanjem *Samostan i franjevci na Glavotoku tijekom Drugoga svjetskog rata*.

Objava broja znanstvenog časopisa *Riječkog teološkog časopisa* posvećenog odnosu Crkve i kulture na prostoru Riječke metropolije s radovima sa znanstvenog skupa povodom 70 godina otvaranja Visoke bogoslovne škole i 390. godišnjice dolaska isusovaca u Rijeku 26 (2018.), br. 2, str. 17-310, kojemu je voditelj projekta M. Medved glavni i odgovorni urednik.

Popularizacija znanosti:

U katedrali sv. Vida predavanje M. Medveda o isusovačkom školskom, vjerskom i

arhitektonskom radu 1627.-1773., akademija i koncert Nadbiskupijske škole za sakralnu glazbu *Častimo te Križu sveti* povodom 70. godina Bogoslovske škole i 390 godina od dolaska isusovaca u Rijeku, 2. travnja 2017.

Predavanje za građanstvo M. Medveda 28. ožujka 2019. u Antikvarijatu Ex libris Rijeka „Augustinci – prvi redovnici u Rijeci“.